

ПРОБЛЕМА ЗАНЕПАДУ МОРАЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У роботі розглянуто сутність занепаду рівня культури, духовності та моральності українського суспільства, запропоновані шляхи вирішення даної проблеми.

Ключові слова: культура, духовність, суспільство, моральні цінності.

Abstract

The article examines the essence of the decline of the level of culture, spirituality and morality of Ukrainian society, proposed ways to solve this problem.

Keywords: culture, spirituality, society, moral values.

Вступ

Українському народу завжди була притаманна висока культурність, шанування звичаїв, традицій та своєї історичної спадщини. Після проголошення незалежності 1991 року, перед Україною постало важливе завдання захисту та розвитку національної культури, проведення раціональної державної політики спрямованої на зміцнення світоглядних основ суспільства з урахуванням традиційних українських цінностей. На жаль, економічні кризи, політична нестабільність та відсутність політичної волі суттєво загальмували процес культурної, духовної та моральної модернізації. На сьогодні необхідно підвищити рівень духовності та моральності кожного українця – закласти ідеологічний фундамент для розбудови суспільства майбутнього на основі нашого історичного коріння, мови, звичаїв і традицій, а не запозичених стереотипів та імпортованих шаблонів.

Результати дослідження

У XXI столітті спостерігається занепад культури, духовності та моральності сучасного українського суспільства. Складається враження, що «буття у кризі» є перманентним станом сучасного українця. Для нас воно наче рідна домівка. Ми в ньому освоїлись, як, мабуть, жоден інший народ: дачі будуємо, дітей народжуємо, та ще й кепкуємо над собою. І хоча перемоги наші нестійкі, а надія не завжди має підстави, все ж народ якийсь дає собі раду. Сучасність зіткнулась з проблемою, котру сама і породила. Людина не народжується байдужою до чужого лиха, вона не народжується егоїстичною, цинічною, вона стає такою під гнітом оточуючого середовища, аби не вирізнитися поміж інших. Українське суспільство нехтує такими поняттями як шляхетність, вихованість, людяність, толерантність та духовність. І, на превеликий жаль, зовсім мало уваги приділяє вихованню, умінню спілкуватися, презентувати себе як особистість. Актуальними проблемами у сфері культури для українського суспільства є:

1. Низький рівень культури та духовності суспільства;
2. Низький рівень державного фінансування;
3. Занепад вітчизняного кінематографу, книгодрукування, мистецтва.
4. Охорона та популяризація історичних пам'яток;
5. Спекуляція питаннями мови, історії та релігії.

Великий вплив на неможливість культурного об'єднання має штучна спекуляція політичними силами спірними питаннями: мови, історії, релігії. Шляхом маніпуляції суспільною свідомістю, підміною понять та викривлення фактів в суспільстві формуються ворожі настрої, коли в єдиній соборній державі існують різні народи, які мають своїх героїв, ворогів, історію та звичаї.

Ще одним моральним викликом можна вважати суспільну неактивність теперішнього покоління. Досить розповсюдженим явищем є пасивність у громадській діяльності, оскільки молодь зацікавлена у грошовій винагороді, і лише одиниці згодні працювати «за ідею», приносячи користь нашому суспільству. Благодійність, волонтерство – це ті види громадської діяльності, які будуються на моральних принципах, поглядах людей, котрі присвячують їй свій вільний час, а інколи і своє життя. Тому до подібного виду діяльності важко в наш час залучати молодь, виховуючи у них почуття громадського обов'язку. Аби змінити дане становище важливо активізувати співпрацю школи із соціальними структурами, важливо проводити виховні бесіди на моральні теми. Необхідно пробудити відчуття моральної відповідальності перед суспільством, і це буде поштовхом для розбудови нашого суспільства.

Верхівка країни – це взірць для молоді і всього суспільства, проте українська політична еліта деморалізована і мало піклується питанням моралі. В Україні існують відповідні органи і наявні належні законопроекти, які займаються питанням моральності, але, як ми бачимо їхні цілі і результати функціонування не співпадають, в країні серйозні проблеми з реалізацією поставлених завдань і це проблема не тільки організаторського характеру, а й морального.

Вийти на нову морально-етичну ясність непросто. Багато хто говорить про потребу повного перебалансування країни, появи нової атрактивної, високоморальної і пасіонарної політичної сили, яка цілковито змінить парадигму політичного життя держави. Державна культурна політика має бути орієнтованою на забезпечення, підтримку та розвиток традиційних українських духовних цінностей. Основні завдання держави - проводити активну політику з пропаганди зміцнення інституту сім'ї та традиційних родинних цінностей: любові, взаємоповаги, доброти. Всебічно сприяти відновленню та утвердженню цінностей солідарності, взаємодопомоги і патріотизму, проводитимемо активну інформаційну політику з понять національного спадку (мови, звичаїв, традицій, цінностей).

Висновки

Українське суспільство пройшло складний шлях еволюції. Ми не повинні під впливом сучасних досягнень науки та техніки втрачати свою людську природу, перетворюватися на пасивного громадянина своєї держави, та жити на принципом «моя хата скраю, я нічого не знаю». Наша держава зможе відбудувати гідне суспільство лише після того, коли визначить яким шляхом маємо розвиватися, та за що маємо боротися, аби не втратити свою людську гідність.

Проблема занепаду моральних цінностей – це справа всього суспільства. І вирішувати її потрібно на рівні всього соціуму, але необхідно наголосити на тому, що проблематика моральних цінностей серед молоді є найбільш важливою, бо саме на плечах молоді лежить відповідальність за наше майбутнє.

Школа, сім'я, держава – ось головні вихователі сучасної молоді. І, як казали в свій час, видатні мудреці "немає поганих учнів, є погані вчителі". Тож говорячи про "поганість" молоді, нашим дорослим слід подивитися на самих себе і поцікавитися "Що я зробив для того, щоб сучасна молодь була кращою?".

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Стагінова Н., Кушенко О. Пріоритети та цінності сучасної студентської молоді // Режим доступу: <http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2011/03/12.pdf>
2. Шевченко В. Україна духовна : постаті, події, явища / В. Шевченко. - К. : Світ Знань, 2008. - 572 с.
3. Сіданіч І. Л. Актуальні проблеми духовно-морального виховання студентської молоді / І. Л. Сіданіч // Наукові записки. Серія «Психологія і педагогіка», 2013. – Вип. 23. – С. 233-241.
4. Постовий В. Г. Про концепцію національної ідеї та механізми її впровадження / В. Г. Постовий // Педагогіка і психологія. –2005. – № 1. – С. 20–23.
5. Закон України «Про захист суспільної моралі» // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 14. – С. 483-490
6. Домчук М.П. Духовні вартості українців. Козацтво як втілення національного етичного ідеалу /М. П. Домчук, Л. І. Кормич, В. В. Багацький // Позакл. час. – 2006. – № 1-2. – С. 77-80.
7. Корелич Л. І. Вплив соціального і технічного прогресу на духовну культуру // Л. І. Корелич, В. В. Багацький // Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ ст.): Навч. посіб. – Х., 2002. – Розд. II. – С. 121-154.
8. Корнієнко В.О. Формування політичної культури сучасної владної еліти в Україні [Текст] : монографія / В.О. Корнієнко, В. В. Добіжа. - ВНТУ: «Універсум»- Вінниця, 2009. - 165 с.
9. Корнієнко В. О. Політичний ідеал як проблема вибору [Текст] / В. О. Корнієнко // Людина і політика : український соціально-гуманітарний журнал. — 2001. — № 2. — С. 139-150.

Тамара Віталіївна Іванчик — студентка групи МОФ-156, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: fm.2mo15.ivanchyk@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук, м. Вінниця.

Tamara V. Ivanchyk— Department of finance and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: fm.2mo15.ivanchyk@gmail.com

Supervisor: **Valeri Kornienko** – Ph.D., Doctor of Political Sciences, professor, head of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Science, the city of Vinnitsa